

27 ΧΡΟΝΙΑ «ΓΙΑΤΙ»

Τόν Ιούνιο του 2001 συμπλήρωσε 26 χρόνια επιτυχοῦς ἐκδοτικῆς πορείας τό «Γιατί», τό εὐφήμως γνωστό ἀνά τό Πανελλήνιο περιοδικό, πού ἐκδίδει ὁ Βασίλης Τζανακάρης στά Σέρρας. Ἦδη εἰσηλθε στό 27ο ἔτος, σηματοδοτώντας μιά εὐοίωνη προοπτική καί γιά τό μέλλον ὡς «Επιθεώρηση Πολιτικοῦ - Κοινωνικοῦ καί Πολιτιστικοῦ Προβληματισμοῦ».

Τό «Γιατί» πρωτοκυκλοφόρησε τόν Ιούνιο τοῦ 1975 μέ τόν τίτλο «Κοκτέιλ», τίτλο πού κράτησε μέχρι τό 1977. Ἀπό τό ἐπόμενο ἔτος, 1978, παίρνει τόν σημερινό τίτλο καί κυκλοφορεῖ ἔκτοτε σέ μηνιαία βάση, μέ ἀξιοθαύμαστη ἐμφάνιση καί μέ ὕλη ποικίλη, τήν ὁποία διακρίνει ἡ ἐγκυρότητα καί ἡ πληρότητα. Συνηθισμένος ἀριθμός σελίδων τοῦ περιοδικοῦ εἶναι 48 μαυρόασπρες καί 8 σελίδες μέ χρῶμα. Κυκλοφορεῖ σέ 2000 περίπου ἀντίτυπα καί ἀπευθύνεται σέ ὄσους «ἐπιμένουν νά σκέπτονται, νά διαβάσουν ἢ θέλουν νά μάθουν ἢ τέλος πάντων, νά ἔχουν κάποια ἐνδιαφέροντα».

Ὁ Βασίλης Τζανακάρης, γιά τόν ὁποῖο τό «Γιατί» ἀποτελεῖ ἔργο ζωῆς, δίδοντας ἐξομολογητικά τήν ταυτότητα καί τή φιλοσοφία τοῦ περιοδικοῦ, σημειώνει μεταξύ ἄλλων: «Τό “Γιατί”, παρ’ ὅλο πού δέν εἶναι περιοδικό “καριέρας”, ἔχει ἐπιδιώσει (καί μάλιστα ἀξιοπρεπῶς) στή σκληρή πραγματικότητα τῆς περιφέρειας μέσα ἀπό μύριες ὅσες δυσκολίες, προτάσσοντας σάν μοναδικό του ὄπλο τά “νιάτα” του, τό ἀντισυντηρητικό του πνεῦμα, τό πάθος του γιά τήν ἱστορική ἔρευνα καί τόν πολιτισμό, τήν ἄρνησή του νά στρατευθεῖ κάτω ἀπό κάποια σημαία καί τήν ἀντίθεσή του νά συμβαδίσει μέ ὁποιοδήποτε κατεστημένο...».

Τά θέματα τοῦ περιοδικοῦ ἐπιλέγονται τόσο ἀπό τήν καθημερινή ἐπικαιρότητα ὅσο καί ἀπό τήν ἱστορία, τή λογοτεχνία καί τόν πολιτισμό. Γιά τό λόγο αὐτό εἶχε κατά καιρούς ἀφιερῶματα στόν Ἑρωτα, στό Γέλιο, στους Βασιλεῖς τῶν Ὁρέων καί στή Λαϊκή Λογοτεχνία, στό συγγραφέα Γιώργο Ἰωάννου, στόν ποιητή Νικηφόρο Βρεττάκο, στήν Ἐθνική Ἀντίσταση κ.ἄ.

Γενικότερα, τά θέματά του δέν περιορίζονται σέ στενό τοπικό πλαίσιο, ἀλλά ἀγκαλιάζουν εὐρύτερα τόν ἑλληνικό χῶρο, μέ προτεραιότητα βέβαια πάντοτε στόν σερραϊκό. Τήν εὐρύτητα θεμάτων καί χώρου τίμησε καί τό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, τό ὁποῖο τό 1998 βράβευσε τό «Γιατί» ὡς τό καλύτερο περιοδικό τῆς ἐλληνικῆς περιφέρειας.

Σάν «καθαρόαιμο ἑλληνικό ἄτι», πού πάνω του καλπάζει στάς Σέρρας, στόν κάμπο τους καί στά βουνά ὁ Τζανακάρης, χαρακτηρίζει τό «Γιατί» ὁ Ἀντώνης Σαμαράκης, σ’ ἓνα θερμό χαιρετισμό του γιά τά εἰκοσιπεντάχρο-

να τοῦ Περιοδικοῦ, τονίζονται ἀκόμα ὅτι ὁ Τζανακάρης «δέν εἶναι μόνος, τόν ἀγκαλιάζει ἡ ἀγάπη καί ἡ ἐκτίμηση τῶν Σερραίων ἀλλά καί ὄλων τῶν Ἑλλήνων, πού ἔχουν συνειδητοποιήσει τί σημαίνει πολιτισμός».

Συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ ὑπῆρξαν κατά καιρούς μεγάλα ὀνόματα τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων, τῆς πεζογραφίας, τῆς ποίησης, τῆς δημοσιογραφίας, ὅπως: Φρέντυ Γερμανός, Γ. Ἰωάννου, Γ. Κάρτερ, Ράλλης Κοψίδης, Κωστής Μοσκόφ, Ρίτα Μπούμπη-Παπᾶ, Ντίνος Χριστιανόπουλος, Ἦλ. Πετρόπουλος, Θανάσης Μουσόπουλος κ.ἄ.

Σήμερα, τακτικοί συνεργάτες του εἶναι οἱ: Πῶργος Ἀποκαλίδης (σκιτσογράφος), Γιάννης Πούλιος (πολιτικός σχολιαστής), Μαρία Καραογλάνη (καθηγήτρια φιλολογίας σύζυγος τοῦ ἐκδότη καί ὑπεύθυνη τῶν τυπογραφικῶν δοκιμίων), Ἠλίας Κουτσοῦκος, Νίνα Κοκκαλίδου, Κ. Μίσιος, Ν. Μπαρμπάτσης, Λ. Παυλίδης, Κ. Σαλπικτής, Ἠλίας Φιλιππίδης, Τ. Χατζῆς.

Τό «Γιατί» ἔχει πραγματοποιήσει 76 πολυσέλιδα ἀφιερῶματα, ἔχει δημοσιεύσει 83 συνεντεύξεις, ἔχει ἐκδώσει 29 βιβλία καί ἔχει διοργανώσει 9 ἐκθέσεις ἀρχεῖοκοῦ ὑλικοῦ. Ἀφιερῶματά του, ἀμέσου σερραϊκοῦ ἐνδιαφέροντος, εἶναι: «Οἱ Σέρρες πού ἔφυγαν» (ἀρ. 28/1977), «Χρονικό Σερραϊκῆς Χρονογραφίας» (ἀρ. 113/1984), «Ἡ ἱστορία τοῦ κινηματογράφου στά Σέρρες ἀπό τίς ἀρχές τοῦ αἰῶνα μέχρι τά θερινά σινεμά τοῦ '50» (ἀρ. 136/1986), «Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς» (ἀρ. 238/1995).

Πολλές εἶναι καί οἱ αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις τοῦ «Γιατί», ἀπό τίς ὁποῖες σημειώνουμε ἰδιαίτερα τή δίτομη «Εἰκονογραφημένη Ἱστορία τῶν Σερρών», παρουσίαση τῆς ὁποίας ἔγινε καί ἀπό τόν ὑποφαινόμενο στά «Σερραϊκά Χρονικά» (τόμ. 11, 1993, σελ. 235-37).

Πρέπει νά τονιστεῖ ὅτι ἡ συμβολή τοῦ Βασίλη Τζανακάρη στό πολιτιστικό γίνεσθαι τῆς εὐρύτερης περιοχῆς τῶν Σερρῶν καί γενικότερα τοῦ Βορειοελλαδικοῦ χώρου εἶναι πολύπλευρη καί δημιουργική. Γεννήθηκε στήν Πεντάπολη, μεγάλωσε ὅμως καί ἔζησε στά Σέρρες. Σπούδασε πολιτικές καί οικονομικές ἐπιστῆμες στό Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Ἀπό τά δεκαῆξι του χρόνια ἀσχολήθηκε μέ τή δημοσιογραφία καί τή διαφήμιση, ἰδρύοντας τό πρῶτο διαφημιστικό γραφεῖο στάς Σέρρες. Τό 1965-66 ἐξέδωσε τήν ἐφημερίδα «Ἀντίλαοι», στά 1973 τήν ἀθλητική ἐφημερίδα «Πανσερραϊκός» καί στό 1974-75 τήν ἐφημερίδα «Πανσερραϊκός Λαός».

Τό γενικότερο συγγραφικό ἔργο του εἶναι πλουσιότατο. Τό 1972 ἐξέδωσε τήν πρώτη του ποιητική συλλογή μέ τίτλο «Τά σιωπηλά πένθη» καί στά 1978 παρουσίασε τά «Ἐρωτικά» του. Στό 1984 κυκλοφόρησε τό λεύκωμα «Σέρρες - Πορεία μέσα στό χρόνο» καί στά 1986 εἶδαν τό φῶς τῆς δημοσιότητας τά

1975-2001 26 ΧΡΟΝΙΑ «ΓΙΑΤΙ»

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ:

1. «Σέρρες: Πορεία μέσα στο χρόνο», του Βασ. Τζανακάρη (Λεύκωμα - 1984)
2. «Γράμματα απ' τον εκδότη», του Βασ. Τζανακάρη (1986)
3. «Ιστορίες για δύο», της Μαρίας Καραογλάνη (1986)
4. «Ο ποιητής Τζωρτζ Γκρόντον, έκτος λόρδος Μπάυρον», της Μαρίας Κεσίση (1987)
5. «Ανθολόγιον ερωτικών και άλλων τινών αισθημάτων», με επιμέλεια του Βασ. Τζανακάρη (1987)
6. «Ο Καραγκιόζης στο μαγικό μπουκάλι», του Γιάννη Χατζή (1988)
7. «Ποιήματα και Πεζά», της Μαρίας Κεσίση (1988)
8. «Πηνελόπη» (το 18ο επεισόδιο από τον Οδυσσέα του Τ. Τζούς), σε μετάφραση Σ. Καψάσκη (1989)
9. «Το θέατρο στο βουνό», του Γ. Καφταντζή (1990)
10. «Εικονογραφημένη Ιστορία των Σερρών», του Βασίλη Τζανακάρη (1991)
11. «Μελένικο, Δεμίρ-Ισάρ και Σέρρας», της Μαρίας Κεσίση (1991)
12. «Ο Μακεδονικός Αγώνας δεν έληξε - Ο θάνατος του Παύλου Μελά», του Γιώργου Ιωάννου (1992)
13. «Στοιχεία για την εξέλιξη της μουσικής τον εικοστό αιώνα στα Σέρρας», του Γ. Αγγειοπλάστη (1992)
14. «Εγώ Γραικός γεννήθηκα», του Βασίλη Τζανακάρη (1993)
15. «Γιάννης Ρίτσος: Η μακριά πορεία του ποιητή στη ζωή και στην τέχνη», του Μ. Γκαράνη (1993)
16. «Περιμένοντας», του Ερβ. Βλάχμπη (Διηγήματα - 1995)
17. «Φύλλα κισσού για τον Γιώργο Ιωάννου», του Θ. Δ. Σαρρηγιάννη (1995)
18. «Συντεχνίες & επαγγέλματα των Σερρών (τέλη 15ου αι. έως αρχές του 20ου)», Χαρ. Βουρουτζίδη (1995)
19. «Εικονογραφημένη Ιστορία των Σερρών», του Βασίλη Τζανακάρη (1995)
20. «Χρονικό διδασκάλων στις σχολές της Ι. Μονής Τ. Προδρόμου Σερρών», του Χ. Βουρουτζίδη (1996)
21. «Με τα αίματα του Αίμου», του Θωμά Βογγιουκλή (Ποιήματα - 1997)
22. «Τα Λαϊκά που ήξερες», του Βασίλη Τζανακάρη (Ποιήματα - 1997)
23. «Η Θυσία μιας πόλης», του Βασίλη Τζανακάρη (Χρονικό - 1998)
24. «Τα Σέρρας του Πολέμου, της Κατοχής και της Αντίστασης», του Βασίλη Τζανακάρη (1998)
25. «Η Βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική στις Σέρρες», του Γιώργου Αγγειοπλάστη (1999)
26. «Το κίνημα του '35 στα Σέρρας», του Βασίλη Τζανακάρη (1999)
27. «Χρονικό σερραϊκής τυπογραφίας», του Βασίλη Τζανακάρη (1999)
28. «Ο μεταπολεμικός Ορφεός Σερρών - οι δύο πρώτες συναυλίες του 1952» του Γ. Αγγειοπλάστη (1999)
29. «Οι βουλευτικές εκλογές στα Σέρρας (1915 - 1996)» του Β. Τζανακάρη (1999)

«Γράμματα ἀπ' τόν ἐκδότη». Στά 1987 ἐπιμελήθηκε καί ἐξέδωσε τό «Ἀνθολόγιον Ἑρωτικῶν καί ἄλλων τινῶν αἰσθημάτων» καί στά 1991 ὀλοκλήρωσε καί κυκλοφόρησε τόν πρῶτο τόμο τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἱστορίας τῶν Σερρῶν». Τό 1992 κυκλοφόρησε τό βιβλίο του «Ἐγώ Γραικός γεννήθηκα», τό 1996 τόν δεύτερο τόμο τῆς Ἱστορίας καί τό 1997 δημοσίευσε τήν ποιητική του συλλογή «Τά λαϊκά πού ἤξερες». Ἀκολουθοῦν: «Ἡ θυσία μιᾶς πόλης» (Χρονικό), «Τά Σέρρας τοῦ πολέμου, τῆς κατοχῆς καί τῆς ἀντίστασης», «Ὅταν ἡ Δημοκρατία πνιγόταν στά παγωμένα νερά τοῦ Στρυμόνα» (Τό Κίνημα τοῦ '35 στά Σέρρας), «Χρονικό Σερραϊκῆς Τυπογραφίας», «Οἱ βουλευτικές καί δημοτικές ἐκλογές στά Σέρρας (1915-1996)», «Οἱ ρίζες τοῦ σερραϊκοῦ ἀθλητισμοῦ καί Ποδοσφαίρου», «Καφενεῖα καί τύποι τῶν Σερρῶν», «Τά Σέρρας τοῦ μεσοπολέμου». Ἔργο ὁμως ζωῆς του, μέ τό ὅποιο ταυτίστηκε, παραμένει πάντοτε τό «Γιατί», πού τοῦ χάρισε τήν πανελλήνια ἀναγνώριση.

Πρωτοπόρος τοῦ τοπικοῦ ραδιοφώνου καί τῆς σερραϊκῆς τηλεοράσεως, μέλος τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Συγγραφέων καί τῆς Ἑνώσεως Συγγραφέων Μακεδονίας-Θράκης, τιμήθηκε τό 1988 ἀπό τό ὑπουργεῖο Μακεδονίας-Θράκης (δίπλωμα τιμῆς καί χρυσό μετάλλιο) καί τό 1995 ἀπό τόν Δῆμο Νιγίτας, τῆς ὁποίας ἀνακηρύχθηκε ἐπίτιμος δημότης.

Μελέτες, ποιήματα καί συνεντεύξεις του ἔχουν δημοσιευθεῖ σέ ἐφημερίδες τῆς Ἀθήνας καί τῆς Θεσσαλονίκης, γεγονός πού δείχνει τήν ἀναγνώριση τοῦ ἐκλεκτοῦ Σερραίου, ὄχι μόνο ὡς ἐκδότου ἀλλά καί ὡς συγγραφέα.

Στόν Βασίλη Τζανακάρη προσωπικά καί στούς ἀξιους συνεργάτες του ὀφείλονται θερμά συγχαρητήρια καί εὐχές γιά ἀπρόσκοπτη πορεία τοῦ «Γιατί», τοῦ περιοδικοῦ πού τιμᾷ τά Σέρρας, σέ μιᾶ θαυμαστή πρωτοπορία πνευματικῆς καί γενικότερα πολιτιστικῆς ἀποκέντρωσης.

Μιᾶς ἀποκέντρωσης, τῆς ὁποίας τή σημασία ἄριστα τονίζει ὁ ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, σέ εὐχετήριο καί συγχαρητήριο μήνυμά του πρὸς τόν Βασίλη Τζανακάρη γιά τά 25χρονα τοῦ «Γιατί» (τεῦχος 298-299, Ἀπρίλιος-Μάιος 2000, σελ. 7): «Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή συγχαίρω ἐσᾶς καί τοὺς συνεργάτες σας γιά τήν γενικότερη προσπάθειά σας, ἡ ὁποία συμβάλλει στήν ἀποκέντρωση τῆς πολιτιστικῆς καί πνευματικῆς ζωῆς, κάτι πού ἔχει ἀπόλυτη ἀνάγκη ἡ χώρα μας, γιά νά μὴν ἐρημωθεῖ καί νά μὴν γίνει χέρσα πνευματικά, ἔξω ἀπό τίς περιοχές τῆς Ἀθήνας καί τῆς Θεσσαλονίκης».

ΓΕΩΡΓ. Ν. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΗΣ δ.Φ.